

8.8.2024

Vastine Alavieskan Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä (KV 10.6.2024 § 25)

Taustaa

Alavieskan kunnanvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 10.6.2024 § 25 Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan. Kaavoitusmenettely käynnistyi vuonna 2020, kun Alavieskan kunnanhallitus päätti kokouksessaan 16.11.2020 § 183 Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireille kuuluttamisesta. Osayleiskaavan valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 10.6.-9.8.2022 ja ehdotus 26.6.-31.8.2023 välisenä aikana. Hankkeen vaikutukset on arvioitu myös YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Yhteysviranomaisen on antanut perustellun päätelmän ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 6.10.2022.

Osayleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 77 a §:n mukaisena kaavana siten, että rakennusluvata voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella. Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava mahdollistaa yhdeksän tuulivoimalan rakentamisen. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 8 MW. Suunnittelualan pinta-ala on noin 13 km².

Lausunto

Hangaskurunkankaan kaava-alueen suhde voimassa oleviin maakuntakaavoihin

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hankikiven ydinvoimamaakuntakaava. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava (2006) on kumoutunut 3. vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman KHO:n päätöksellä 17.1.2022. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen (10) voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista.

Hangaskurunkankaan tuulivoima-alue on lainvoimaisten maakuntakaavojen näkökulmasta ei-seudullinen hanke, sillä hankkeessa toteutettaisiin enintään 9 voimalaa. Maakuntakaavan tuulivoimaa koskevat yleismääräykset ohjaavat kuitenkin myös tätä pienempien tuulivoima-alueiden suunnittelua. Tuulivoimaa ohjaavien 1. ja 3. vaihemaakuntakaavojen suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulipuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia.

Nykyisen oikeuskäytännön mukaan Hangaskurunkankaan tuulivoimaosayleiskaava voidaan viedä ei-seudullisena tuulivoimahankkeena (9 voimalaa) hyväksymiskäsittelyyn 1.-3. vaihemaakuntakaavojen ollessa voimassa ja näin on meneteltykin.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan liitto on käynnistänyt uuden maakuntakaavaprosessin loppuvuodesta 2021. Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa TUULI-hankkeen pohjalta (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla), jota toteutettiin 1.6.2020-30.4.2023 välisenä aikana. TUULI-hankkeen sijainninhajausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset olivat energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa esitettävien tuulivoima-alueiden lähtökohtina. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa seudullisesti merkittävien tuulivoimaloiden alueeksi on maa-alueilla (tv-1) määritelty pinta-alaltaan vähintään 7 km² suu-

8.8.2024

ruiset tuulivoimaloiden alueet. Seudullisesti merkittävän tuulivoimaloiden alueen (tv-alue) voimaloiden lukumäärän suhteen ei ole tehty päätöksiä maakuntakaavaprosessin ollessa vielä kesken. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnos- ja viranomais ehdotusvaiheissa seudullisesti merkittävä kokonaisuus käsitti vähintään 7 tuulivoimalaa.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisaineisto (kaavaluonnos) oli nähtävillä 8.8. - 23.9.2022. Ehdotusvaiheen viranomaiskuuleminen järjestettiin 10.1.-23.2.2024 välisenä aikana. Viranomaiskuulemisen jälkeen edetään julkiseen kuulemiseen syksyllä 2024. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan hyväksymiskäsittelyn tavoiteaika on loppuvuodesta 2024.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineistossa ja viranomais ehdotuksessa Alavieskan Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston hankealue on osoitettu uutena tuulivoimaloiden alueena (tv-1, 384 Hangaskurunkangas).

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Erika Kylmänen, ympäristöpäällikkö